

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **M. F.**, zast. Mgr. Pavlou Kosíkovou, advokátkou se sídlem Horní náměstí 19, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. KÚOK/52440/2013/ODSH-SD/310, čj. KUOK 53484/2013, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 9. 2. 2015, čj. 76 A 24/2013-33,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **3 400 Kč**, a to do **30 dnů** od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupkyně Mgr. Pavly Kosíkové, advokátky.

Odůvodnění:

I.

Předmět řízení, argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Olomouce, Odboru agendy řidičů a motorových vozidel (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 30. 4. 2013, čj. SMOL/082197/2013/OARMV/PD/Kas, byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), tj. řízení motorového vozidla bez příslušného řidičského oprávnění, za což mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel v délce 12 měsíců a náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že se dne 2. 5. 2012 v Olomouci podrobil přezkoušení odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, v jehož rámci řídil pod dohledem

učitele autoškoly vůz, ačkoli ke dni 14. 5. 2011 pozbyl řidičské oprávnění z důvodu dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a mezi pozbytím řidičského oprávnění a odborným přezkoušením tudíž neuplynula doba nejméně jednoho roku. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím změnil výrokovou část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že žalobce „dne 02.05.2012 v Olomouci řídil motorová vozidla skupin ‚A21‘ a ‚B‘, aniž by byl držitelem příslušných řidičských oprávnění.“ Ve zbytku prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

[2] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dál jen „krajský soud“) rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že „[s]právní orgány aplikovaly na zjištěný skutkový stav v souzené věci ustanovení, které na ni nedopadá [§ 3 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb.], a přitom pominuly užití § 3 odst. 3 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., které odpovídá zjištěnému skutkovému stavu, o kterém nebylo mezi účastníky soudního řízení správního sporu.“ Krajský soud dospěl k závěru, že roční lhůta podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu se vztahuje pouze na podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění a nikoli na odborné přezkoušení, přičemž pokud „by soud aproboval výklad provedený žalovaným, neoprávněně by prodloužil žalobci dobu, po kterou by žalobce neměl řidičské oprávnění a tak by zasáhl do jeho právní sféry. Takový postup nemá oporu v zákoně a jemu odpovídající výklad práva by mohl být označen také jako ad absurdum. Přitom v souladu s čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.) každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá.“

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozhodnutí uvedl, že interpretace § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu zvolená krajským soudem a opřená o komentářovou literaturu (Kovalčíková, D., Štandera, J. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 17-18), je v rozporu s názory vyslovenými v publikacích Bušta, P., Kněžínek, J., Seidl A. *Zákon o silničním provozu s komentářem* Praha: Lenka Buštová, 2011, a Kučerová, H. *Zákon o silničním provozu. S komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 1. vydání, 2008. Stěžovatel v této souvislosti poukázal také na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2012, sp. zn. 4 Tz 56/2012, a ze dne 22. 7. 2004, sp. zn. 11 Tdo 594/2004, jakož i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2013, čj. 5 As 76/2011-78. K výtce neoprávněného prodloužení doby, po kterou byl žalobce bez řidičského oprávnění, stěžovatel opět poukázal na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 76/2011-78, z něhož dle stěžovatele plyne, že ani případné nesprávné „poučení“ žalobce ze strany pracovníka autoškoly jej nezbavovalo odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku.

[4] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu, uvedl, že judikatura, na níž stěžovatel poukazuje, se týkala uložení trestu zákazu činnosti a není proto v nyní projednávané věci použitelná, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

II.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

pokračování

[7] Námitku stěžovatele, dle níž krajský soud pochybil, opřel-li svůj právní názor o odbornou literaturu, ačkoli jiní autoři jiných komentářů vyjádřili v otázce výkladu § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu názor opačný, nelze považovat za řádné uvedení důvodu kasační stížnosti dle § 106 odst. 1 s. ř. s., neboť postrádá jakoukoli konkretizaci těch názorů, s nimiž měl být rozsudek krajského soudu údajně rozporný. Není povinností Nejvyššího správního soudu vyvracet výhrady, jež se stěžovatel ve skutečnosti ani nesnažil formulovat.

[8] Přesto jen na okraj poznamenává Nejvyšší správní soud, že odkaz krajského soudu na jím citovaný komentář k zákonu o silničním provozu představoval pouze podpůrnou argumentaci a nikoli rozhodovací důvod, pro nějž krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil; tím byla speciální povaha § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu vůči obecnému § 3 odst. 3 písm. a) tohoto zákona. Kromě toho příklon soudu k jednomu z publikovaných právních názorů odlišnému od jiných (též publikovaných) výkladů nelze z podstaty věci za pochybení považovat. Je zjevné, že při existenci více interpretací pro rozhodnutí použitelného práva vždy soud některou z těchto interpretací musí odmítnout a jinou akceptovat. Důležité přitom je, zda doktrinární výklad soud nejen pouze převezme, ale též vysvětlí, proč právě výklad jím převzatý považuje za správný.

[9] K pouze obecně formulované výhradě stěžovatele vůči interpretaci relevantních ustanovení zákona o silničním provozu krajským soudem Nejvyšší správní soud uvádí následující.

[10] Dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu platí, že motorové vozidlo může řídit pouze *osoba, která je držitelem řídičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.* Na uvedené navazuje § 3 odst. 3 písm. c) téhož zákona, dle něhož řídit motorové vozidlo může také *osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení.* Posledně citované ustanovení přitom bylo do zákona o silničním provozu vloženo prostřednictvím novely tohoto zákona zákonem č. 411/2005 Sb., jímž byl zaveden tzv. bodový systém, a to právě s ohledem na povinnost osoby, jež pozbyla řídičské oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, přezkoušení z odborné způsobilosti podstoupit; teprve po tomto přezkoušení může taková osoba o vrácení řídičského oprávnění žádat. Nejvyšší správní soud se proto se závěrem krajského soudu, dle něhož § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu představuje vůči § 3 odst. 3 písm. a) tohoto zákona speciální úpravu, která je pro projednávanou věc vzhledem k nesporným skutkovým okolnostem (žalobce řídil vůz v rámci přezkoušení z odborné způsobilosti) použitelná, zcela ztotožnil.

[11] Stejně tak Nejvyšší správní soud přisvědčil i závěru krajského soudu, že roční lhůta podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu, dle něhož *[ř]idič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řídičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řídičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řídičského oprávnění podle § 123c odst. 3,* se vztahuje pouze na podání žádosti o vrácení řídičského oprávnění, nikoli na přezkoušení. Opačný výklad by byl v přímém rozporu s jednoznačně formulovanou dikcí tohoto ustanovení, které nedává prostor pro záměnu pojmů "požádat o vrácení řídičského oprávnění" a "požádat či podrobit se přezkoušení".

[12] Odkaz stěžovatele na shora citovanou judikaturu Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu je v projednávané věci nepřítapný. Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 594/2004 bylo vydáno před změnou zákona o silničním provozu provedenou zákonem č. 411/2005 Sb., která výslovně povolila řízení motorového vozidla pod dohledem učitele autoškoly při přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo při zkoušce v rámci tohoto přezkoušení. Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 76/2011-78 byl vydán ve věci s odlišným skutkovým stavem, v dané věci řidič nepožádal o vrácení řidičského oprávnění ve smyslu § 102 zákona o silničním provozu, a přesto řídil motorové vozidlo. Skutkově i právně odlišná byla situace i ve věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 4 Tz 56/2012, v níž byl dovolatel shledán vinným ze spáchání trestného činu maření úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spočívajícího v tom, že po nabytí 12 bodů bodového hodnocení (byť po uplynutí jednorocní doby) opakovaně řídil motorové vozidlo, aniž splnil zákonné podmínky pro navrácení řidičského oprávnění, tj. nepodrobil se přezkoušení z odborné způsobilosti a nepředložil posudek o zdravotní způsobilosti včetně dopravně psychologického vyšetření.

[13] Vzhledem k tomu, že jednání, jež je žalobci kladeno za vinu, nemohlo vzhledem ke shora uvedenému naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, Nejvyšší správní soud se již zbylými námitkami stěžovatele nezabýval.

III.

Závěr a náklady řízení

[14] Nedůvodnou kasační stížnost proto Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá dle § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení.

[16] Žalobce byl ve věci plně úspěšný, pročez je žalovaný povinen zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Její výši stanovil Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, na 3 100 Kč za jeden úkon právní služby (sepis vyjádření ke kasační stížnosti) a paušální náhradu hotových výdajů 300 Kč. Celkem tedy byla žalobci přiznána na náhradě nákladů řízení částka 3 400 Kč, jež je splatná k rukám zástupkyně žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu